

Lk 2 ja vaheleht

Arvamusi ja ettekandeid ülikooli arengukonverentsilt

Lk 3

Kehakultuuriteaduskond tähistab väärikat juubelit

Lk 3

Kuidas maitseb toit Vanemuise õppehoone sööklas?

Ülikooli aastapäevaballi veavad sel aastal õhtujuhtidena Norbert Kaareste ja Jelena Utitsõna sotsiaalteaduskonnast.

ANDRES TENNUS

Tänavune TÜ aastapäevaball hoiab vana ja rõhutab uut

Merilyn Merisalu
merilyn.merisalu@ut.ee

Esimesel detsembril Vanemuise kontserdimajas peetava ülikooli balli korraldajad lubavad hoida eelnevate aastate häid traditsioone ja tuua neile lisaks ka tänavu peokavasse uusi lahendusi.

Balli projektijuht Priit Lomp ütles, et juba praegu, rohkem kui kaks nädalat enne emakeelse ülikooli aastapäeva, on peaaegu kõik ettevalmistused peoõhtuks tehtud. Mõned viimased korraldused veel ja siis on ees vaid balli peoelne ülespanek.

Selgi aastal on balli pärralt kontserdimaja suur saal, kaks kõrvalsaali ja samuti eelmisel aastal uuenduse-na lisatud Shakespeare'i kohvikuruum. Lombi sõnusti oli Shakespeare'i balli mullu balilikulastajate seas väga populaarne, seetõttu sai see ka tä-

navu kavasse võetud.

«Tantsusaaliks jääb põhiliselt kõige suurem peasaal,» lubas Lomp. Seal mängib muusikat Big Band Tartu, solistidena astuvad üles Margus Vaher ja Sofia Rubina. Projekti-juht lisas, et peasaalis toimuvad ka muud suuremad balliõhtu sündmused, et ansambli-le ja solistidele puhkust anda.

Ruumi nii tantsida kui ka rahulikult rääkida

Ühes kõrvalsaalidest esinevad ülikooli jazz-muusikud. Näiteks mängib peasponsori jazz-saalis Viljandi kultuuriakadeemia 4. kursuse jazz-ansambel, solistina astub teiste seas lavale «Eesti otsib superstaari» saates tuntuks saanud Anna-Liisa Supp.

Teine kõrvalsaal on Lombi sõnul vaiksema taustamuusikaga hubane koht, kus saab rahulikumalt olla. «Näiteks kaks akadeemikut, kes pole teineteist kaua aega näinud,

saaksid seal mõnusalt rääkida ja neil võiks seal olla võimalus kas või malet mängida,» rääkis Lomp.

Töönädala algus peokorraldajaid ei hirmuta

Lomp ütles, et kuna sel aastal on Eesti vabariigi 90 aasta juubel, püüavad balli korraldajad hoida vanu traditsioone ja väärtusi, samas tahavad nad ka rõhutada uut ja heategevuslikku poolt. Uuenduse-na toimub sel aastal heategevuslik oksjon, millest saadav tulu läheb ülikooli valge klaveri fondi.

See, et ball toimub seekord esmaspäeval päeval, Lombi kinnitusele korraldajaid väga ei hirmuta. «See võib olla veidi keeruline, aga ballile tulevad inimesed teavad juba varakult planeerida oma teisi-päeva võimalusel natuke vabamaks,» ütles Lomp ja lisas, et ta usub, et ülikooli õppejõud on järgmisel päeval ka

tudengitele tavalisest vastutulelikumad.

Esmaspäeval, 1. detsembril kell 19 algav aastapäevaball kestab Vanemuise kontserdimaja saalides ja Shakespeare'i kohvikus südaööni. Ka sel aastal on võimalus minna Ugala korporatsiooni majas toimuvale traditsioonilisele balli järelepeole.

«Kes ballil tantsimisest isu täis ei saanud, võib seda seal teha varaste hommikutundideni – eeldusel, et teisi-päev on vabam,» muigas peoõhtu projektijuht. Kui eelmisel aastal käis ülikooli juubeliballil 1150 inimest, siis tänavusel peol loodab Lomp näha tuhatkonda ülikoolimeelset ballikülast.

Balli piletid tulid müüki sel esmaspäeval. Eelmüügist ostetud piletid on hinnaga 175 kr tudengile ja 200 kr kõigile teistele, kohapealt ostes maksab pilet tudengitele 225 kr ja kõigile teistele 250 kr.

Kolm küsimust balli peremehele Norbert Kaarestele

Kui suur osa balli ettevalmistamisel on sinu kui õhtujuhi osa?

Ütlen ausalt – ma pole mitte kuidagigi balli ettevalmistustöodes osalenud. Tundub, et meie üliõpilasesindusel on asjad nii korda aetud, et mulle jääb üle vaid 1. detsembril oma rollis elada.

Mõned sellele eelnevad kohustused siiski on – nimelt ootan ma juba pingsalt Kaisa Oja antavaid tantsutunde, samuti käisin nädalavahetusel juuksuris.

Paar korda olen ka jooks-mas käinud, et olla atleetlikum valtsitantsija.

Mis ülesanded sul täpselt ballil on, millega rahvast rabad?

Ballil oleme me koos perenaise-ga õhtujuhid. See tähendab, et kui midagi peaks valesti minema, siis haaran ma mikrofoni ning hakkam publikut veenma, et midagi ei ole valesti. Peale selle oleme ka teadustajad – ballil astub üles palju vahvaid kollektiive ning

oleks lausa patt nad tutvustamata lavale musitseerima lubada.

Mis puutub rahva rabamisse, siis seda teeksin Ollesumeril. Mulle tundub, et ülikooli aastapäevaball on siiski koht, kus peamine pole inimesi rabada, siin on meeleolu teistsugune.

Kuidas te balli perenaise-ga läbi saate, mida olete juba koos teinud?

Jelenaga me pärast konkurssi eriti kohtunud ei ole.

Sõbranna tõi noore autori poolvägisi sahtlist välja

Merilyn Merisalu
merilyn.merisalu@ut.ee

Teisel kursusel kirjandust ja rahvaluulet õppiv Joanna Ellmann andis kaks nädalat tagasi välja oma esimese luulekogu, enne kui sõbranna tema tekste kirjastusse polnud viinud, polnud noorel luuletajal mõtteski oma loomingut avaldada.

Kui sõbranna Agnes ükskord tuli ja ütles, et viis Joanna tekstid kirjastusse, ei osanud neiu esiti midagi öelda ega teha. Ta ei ole kunagi mõelnud oma luuletusi kuskil avaldada. «Internetis võivad teised sinu kujundeid üle võtta, sest oled tundmatu autor, aga seda ma ei tahtnud,» seletab Joanna. Kusagil ajalehes või ajakirjas ei lubanud eneseuhkus üksikuid värse ka avaldada.

«Kui sind ühel hetkel fakti ette seatakse, et nüüd tuleb kogumik välja ja kirjastusele ka su looming meeldib, siis pole midagi tagasi võtta,» ütleb Joanna. Isegi kui ta enne ei tahtnud oma luuletusi avalikkusele näidata, hakkas kiitus ja teiste soov asja ajada kripeldama ja nii tuligi kogumik välja.

Teised veensid ümber

Esimesed luuletused kirjutas Joanna nii ammu, et ise ei mäletagi ja oskab öelda vaid, et see oli varajases nooruses. «Intensiivsemalt ja teadlikumalt hakkasin kirjutama umbes 16-aastaselt, nagu seda ikka tehakse,» teab Joanna. Puberteedias on ikka mõtteid palju ja kui värside tulevad, peab need kirja panema.

Tumeroosade kaantega äsja ilmunud luulekogu «Liivaterade lend» sisaldab Joanna kolm aastat tagasi, seitsmeteistkümnesele kirjutatud luuletuste paremikku. Siiski pole tegu armuvalus puberteediku kritseldustega, vaid tunda on filosoofiakirjanduse mõju, mida Joanna juba siis luges.

«Praeguse loominguga võr-

reldes on kogus üsna naiivsed ja emotsionaalsemad luuletused, aga ma arvan, et sellel perioodil tehtust ei oleks parimat raamatut teha saanud,» räägib Joanna, kes uuemaid tekste sinna lisada ei tahtnud. Need ei oleks tema arvates vanemate olemusega kokku sobinud.

Kogus olevast 82-st luuletusest aitas esimesed välja valida sõbranna Agnes, kes Joannat Ilmamaa kirjastusele tutvustas. Ülejäänud peaks autori enda arvates tema 17. eluaastat ja tollal mõeldud mõtteid kõige paremini iseloomustama. Poolteist aastat pärast valikute tegemist ja kirjastuse omaniku Hando Runneli näpunäidete järgimist saigi «Liivaterade lend» valmis.

Tahaks olla kasulik

Kogumiku esitlus peeti 29. oktoobril Tartu kirjanike maja krüptis. «Hando Runnel ja Hannes Varlane pidasid kõnet, mina ei rääkinudki väga, ainult tänasin inimesi, kes olid viitsinud kohale tulla ja asja vastu huvi üles näidata,» jääb Joanna tagasihoidlikuks.

Joanna ei oska öelda, kas praegused õppejõud tema debüüdist teavad. Küll on mitmed kursusekaaslased õnne soovima tulnud, kuigi oma kogu neiu suurelt välja reklaaminud pole. «Eks see on nii, et mainid paarile sõbrale ja varsti teavad kõik, millega tegeled,» muigab Joanna. Seni pole keegi midagi halba öelnud, kogu olevat sügav, mõtlemapanev ja kujundirikas.

Tulevikust rääkides ei oska Joanna veel midagi kindlat öelda. Üheksast viieni tööd ei kujuta ta ennast tegemas, kirjutamist ei saaks samuti ainsa elatusallikana võtta. «Ma tahaksin olla mitmekülgne,» arvab Joanna, kes tahaks teha midagi, mis ennast huvitab aga oleks samas ka teistele kasulik. «Kirjutamine tuleb isenesest, täpselt siis, kui ta ise seda tahab,» ütleb neiu.

Tundmatu autori luulekogu ostmise otsustab Joanna huupi paari luuletust lugedes – kui miski liigutab, viib koju. Neiu meeldiks, kui ka tema luule paneks inimesi mõtlema.

MERILYN MERISALU

ARVAMUSED

Toomas Hendrik Ilves
Eesti Vabariigi president

Kui rääkida Tartu Ülikoolist ja sellest, kuhu ta peaks mine- ma, seisab meie ees põhimõtte- line debatt kõrghariduse osast ühiskonnas, mis ei tulene intel- lektuaalsetest probleemidest, vaid reaalsusest.

Me pole mõelnud oma kon- kurentsivõimele olukorras, kus meie noorte on avatud kogu maailm.

Mis saab TÜ-st, kui andekas noor võib vabalt minna muja- le? Küsimus on selles, kas Tar- tu Ülikool suudab konkureeri- da. Kui me tahame, et nad siia

jääksid, on meie ees sisepoliiti- liselt raske väljakutse: me pea- me tunnistama, et meil on vaja eliitülikooli, kuhu saavad sisse vähesed. Me peame tegema TÜ väiksemaks, sissepääsu väga raskeks.

Kes julgeb öelda, et me tee- me endale sellise ülikooli, sest meie teine eesmärk on ju anda kõrgharidust võimalikult pal- judele inimestele? Kuidas rek- torid, erakonnad jt lepidavad sel- lega, mis on tegelikult ainuvõi- malik lähenemine?

Neile küsimustele ei saa vas- tata president ega ilmselt ka mitte rektorid. See eeldab de- batti ühiskonnas.

Enne kui me saame otsusta- da, kuidas edasi areneda, pea- me otsustama, kas oleme val- mis elitaarseks ülikooliks.

Indrek Neivelt
ettevõtja

Tudengeid on varsti poo- le vähem, kuid kõik ülikoolid muudkui ehitavad. Sellise res- sursiraiskamise võiks kiirelt ära lõpetada, eriti arvestades praegust majandusolukorda. See on ka rahvusvahelises kon- kurentsisis ellujäämise küsimus.

Teine teema on doktorikraa- did. Nagu me kõik oleme kuul- nud peaministrit avalikkuses ütlemas, on meil tarvis roh- kem doktoreid. Raske on tema- ga mitte nõustuda, sest ülikoo- lidest ei tule pealekasvu. Siit küsimus: kas Tartu Ülikool ja teisedki on doktorioppe osas

konkurentsivõimelised? Mil- les ollakse paremad kui kon- kurendid?

Peaksime mitmes valdkon- nas välja ütlemas, et selle vald- konna doktoritega me ei tege- legi! Sellist mõtteviisi ei mak- sa üldse häbeneda. Ma ei räägi valdkondadest, mis on olulised eesti keele ja kultuuri säilimi- seks, vaid teistest.

Ettevõtete ja ülikoolide dia- loogi vaadates pole meil probleem riigisisene, sest üldiselt teatakse üksteist väga hästi. Meil oleks vaja rohkem dialoogi väljapoole Eestit, oleks vaja rohkem sidemeid. Võib-olla oleks ettevõtetele (ka majandu- sele tervikuna) kasulik, kui meie majandusinimesed õpi- vad väljaspool Eestit, sest peale teadmiste on väga tähtsad üli- kooli aegu saadavad sidemed.

Ene Ergma
riigikogu esimees

Olen nukrusega vaadanud, kuidas Tartu Ülikool suundub n-ö massitoodangu produtsee- rimise poole. Ülikooli ei peagi saama sisse igapäev.

Vastupidi – kõrghariduse omandamiseks on vaja väga tugevaid eeldusi.

On aeg lõpetada üldharidus- koolide riigieksamite süsteem. Minu arvates ei ole see oma eesmärgi saavutanud. Või õi- gemini, see aitabki produtsee- rida tudengikandidaate massi- ülikooli jaoks.

On loogiline pöörduda taga- si ülikoolide sisseastumiseks- amite juurde. Neid võiks olla kaks ja üks neist matemaatika. Sisseastumiseksam stimulee- riks koole pöörama suuremat tähelepanu kõige aluse – ma- temaatika – õpetamisele. Ma- temaatikaeksami maht peaks sõltuma teaduskonnast, näi-

teks humanitaar- ja sotsiaal- teadustes võiks üliõpilaskandi- daadilt nõutav teadmiste tase olla nõrgem võrreldes loodus- ja tehnikateadusi õppida soo- vijatega.

Viimaks tahaksin tähelepa- nu pöörata üliõpilaste soolise- le tasakaalustamatusele. Tar- tu Ülikoolis õppijatest on minu andmetel 70 protsenti naised ja 30 mehed.

Üheks põhjuseks võib olla asjaolu, et juba põhikoolist lan- geb välja suur hulk poisse. Olen veendunud, et nende seas on palju andekaid, kuid keskmis- t rahutuma loomuga või sot- siaalselt keerukamate pere- kondadest pärit noormehi, kel- le tegelikud võimed lubaksid olla tublid õppijad ülikoolides.

Olen pakkunud välja ideed, et Eesti vajab seesuguste pois- te jaoks tugevama distsipliini- ga kadetkooli, kus nad võiksid saada korraliku hariduse.

Rangemast distsipliinist kõ- neldes ei pea ma silmas mitte karistusasutust, vaid kooli, kus selline distsipliin on enesest- mõistetav.

dada lahus majandusproblee- midest. Meie majadus kahjuks ei paku head keskkonda hästi haritud inimestele – see on tei- ne suur häda. Meie ülikoolid ja majandus ei ole eriti atrak- tiivsed võimekatele inimestele. Kokkuvõttes saame üsna vile- sa prognoosi, kui nii jätkame.

Aga suured muudatused Tar- tu Ülikoolis tähendavad suu- ri muudatusi kogu Eesti kõrg- hariduses. Kui siia (Tartu Üli- kooli – toim) tuleb väike vas- tuvõtt, siis teised kõrgkoolid peavad hakkama ennast üm- ber profileerima. Me tegeleme tegelikult ülitõsise asjaga. See on riigi debatt.

Peeter Kreitzberg
riigikogu kultuuriko- misjoni esimees

Oleme dramaatilises olu- korras, mida me ei taha enda- le tunnistada – klasside kaupa lähevad andekad noored väl- lismaa ülikoolidesse ja meil ei ole lootust, et nad tagasi tule- vad. Võiks olla üks teadus ruu- dus ülikool, millele panustame väga palju finantsiliselt kui ka paneme suuri lootusi.

Ma olen veendunud, et ha- ridusprobleeme ei saa lahene-

Jüri Arrak kõneles nähtamatu ja nähtava vahekorra kultuuris

Jüri Arrak
kunstnik, TÜ vabade kunstide professor 1996–1997

Liik «inimene» erineb loo- mast abstraktse mõtle- misvõime poolest, aga just selle poolest on ta ka tei- stele inimestele peidetud või nähtamatu, sest inimesest pidevalt sisemiselt vahel- duvad mõttekatked, arva- mused ja fantaasiad olek- sid väljarääkimise korral ül- latavad ja vahel hirmutavad enesele ja teistele.

Niisiis, me peame sellega ar- vestama ning kasvatuse, hariduse ja religiooniga püüdma seda nähtamatut siseelu kui- dagi harmoneerida. Taltsuta- da meis peituvaid kadedust, ahnust, viha, laiskust, lõbuhi- mu ja õgardlikkust. Seda ei saa teha erandlikult ainult kas- vatusega ega ainult hariduse- ga või religiooniga. Ühiskond peab kõiki neid vahendeid os- kuslikult koos kasutama.

Selles tervema ühiskonna poole liikumises on suur osa ülikoolil, sest siin koolitatakse riigi ja kultuuri juhte, kes pea- vad ühiskonnale kätte näitama edasilükkumise õige suuna ja te- gema õiged valikud sellel teel.

Universitas'e üks tähendus- ladina keeles on ju ka tervik, seda võibki mõista kui tervik- likku mõtlemist. Ülikool on ilus liitsõna eesti keeles – üli kool. Juba esimeste Euroopa ülikoolide asutamisel oli neis neli teaduskonda: usu-, mediti- siini-, filosoofia- ja õigustea- duskond. Ka praeguses Tar- tu Ülikoolis on need neli tea- duskonda ülikooli struktuuris olemas, vastavalt töötajate ar- vuga: arstiteaduskonnas 501, filosoofiateaduskonnas 357, õigusteaduskonnas 89 ja usu- teaduskonnas 20.

Tabureti neli jalga

Sümboolselt võiks võrrelda neid nelja teaduskonda tabu- reti nelja jalaga. Loomulikult on hea, et pärast Vene aega ja taasiseseisvumise ajal nel- jas jalal, usuteaduskond, taas- tati. Aga selliste jalgadega taburet ei ole eriti stabiilne ning sellele ronides on raske ülemiste riulite raamatute- le ligi pääseda. Tasakaal võib kaduda. Võib-olla peaks usu- teaduskonda suurendama, sest arstiteaduskonda, milline

Tõnis Lukas
haridus- ja teadusminister

Kui ülikool tõstab vähemalt osadel erialadel sisseastumise- nõudlikkuse üle gümnaasiumi lõpueksamite keskmise lati, muutub jälle selgemaks güm- naasiumi lõpueksamite, sh riigieksamite funktsioon. Riigiek- sam kui monsturnähtus ei ole siis enam tabamatu ja muud õppe- tööd häiriv, vaid tema ülesanne on mõõta gümnaasiumilõpetaja küpsust.

Ülikooli pääsemise otsustab ülikool enda nõuete kehtestami- sega, võimalik, et senisest suu- remas mahuks lisaeksamite või katsetega. Ülikooli otsusekind- lus ja valikuprintsiibi selgus ai- taks lahendada ka senisest eba- selgusest tingitud ebakohti üld-

Arrak: ülikool aitab liikuda tervema ühiskonna poole.

ANDRES TENNUS

meie keha eest hoolitseb, on 25 korda suurem kui usutea- duskond, milline meie vaim- sete probleemidega tegeleb.

Tartu Ülikoolis õppimise perioodi võiks võrrelda tihe- das ja mitmekesises metsas käimisega, kus on palju eri- nevat, huvitavat ja uut ning peale ülikooli lõpetamist jõu- takse oma eriala sümboolse- le rohumaaale, täis indu ja päi- kesepaistet. Aga ülikool peaks andma sellise hariduse, milli- ne loob sisemise vajaduse lii- kuda üle rohumaa paistva si- nava mäe poole. See oleks vaimuse eetika mägi, kus sel- ginevad nii mõnedki inime- seks olemise probleemid, sest usutunne ja abstraktne mõtle- mine on kaksikvennad.

Alguses oli tunne ja tun- ne sai mõt- teks ja mõte sai sõnaks ning sõna sai teadmiste li- haks maail- ma üle. Aga millise jõuga ületada ta- kistused inimeseks ole- mise teelt ja milliseks inimeseks oleks vaja sada, sest ju me oma mõ- tetes oleme kõik teistsugused kui laseme välja paista.

Seda nähtamatut siseilma peabki haridus puudutama ja juhtima headuse teele. Üli- kooli nimetatakse veel ka kul- tuuritempliksi ja seda mitte il- maasjata, sest nagu igas temp- lis läbi ajaloo, on ka siin omad

hariduse korraldamises.

Kõlas väide, et kõik mured la- hendab see, kui teha matemaati- ka riigieksam kohustuslikuks. Minu seisukoht on, et mate- maatika eksami kohustuslikuks tegemine on võimalik esialgu jagatuna: kõigile, kes ei vali riigieksamit, on kohustuslik koo- lieksam.

Üliõpilaste arvu vähenemi- ne Eestis on üldteada. Prob- leem on selles, kuidas paranda- da oluliselt õppe kvaliteeti. Idee tõsta kvaliteeti sel viisil, et vä- hendada üliõpilaste arvu või lõ- petada tasuline õpe, on uus ja väljub praeguse kõrgharidus- strateegia raamest. Aga mõte on tervitatav ja sobib, et leppida kokku, mis alusel loobuks rah- vusülikool koolitusturul tõmb- lemisest ning ei saaks enam müüa tasuta õppekohti. See- eest saab ülikool olla kindel, et eestikeelsed õppekohad mak- sab kinni riik.

riitused, kus omapäraselt se- gunevad teadmised vaimsuse- ga. Templist väljuvad omavad juba kindlamat seisukohta inimeseks olemis põhiväärtus- test. Üks nendest on, et enese teostamise protsessis ei tohi alandada teist inimest või liht- samalt: armasta teist inimest nagu iseennast.

Niisiis on valida, milliseks muuta hariduse lõppeesmärk – kas ainult teadmised oma elukutsest või needsamad teadmised koos meie kultuu- rile omase vaimse toega. See vaimne tugi oleks nagu suur telgiva, milline hoiab üleval hiiglaslikku telgiriit, nii et selle all saavad inimesed rah- hulikult toimetada oma igapäevaseid tegemisi.

Kui see tel- givai, see vaimne tugi eemaldata või ta mur- dub, langeb telgiriie inimese pea- le, nad ei näe kaugemale oma naabrist, moodustuvad pisirühmad, sektid, vaim- ne siht äh- mastub ning

tasapisi kaob. Tekivad pisidik- taatorid, eetika deformeerub liidri suva järgi, kultuur kil- lustub ning muutub sogaseks veeiks, kus kõik on lubatud. Niisiis, kuidas me oma elu alustame? Varane lapsepõlv teatavasti on aeg, kus inime- ne on nagu savi ja kõik kõrva- lised näpudäljed, löögid ning muljumised fikseeruvad kogu eluks. See on, nagu oleksime lapsepõlves maha pillanud suure ilusa vaasi, saanud rii- lida ja peame selle meile an- tud elu jooksul õigesti kokku liimida. Ülikoolis õppimise aeg on meile väga tähtis selles loomulikus, sest vaas ei tohi kujuneda lõpuks mingis eba- määrases moodustiseks.

Tähtis on, et oleme oman- danud õppimise käigus õiged teadmised, väärtushinnangud ja sihid. See on nagu vunda- mendi rajamine – kui vaadata majale rajatud alust, siis keegi peale tegija ei oska öeda, kui kõrge see maja tuleb. Kui ra- jada inimese elule alust, siis keegi ei tea, kui vanaks ta elab. Aga rajama peab nii, et see püsiks ka vapustuste ajal, et maja peaks vastu maaväri- natele ja orkaanidele, et inime- ne peaks vastu ülekohtu, kannatuste ja kodumaa kao- tuse korral.

/.../

Ilmselt inimese mõtlemis- võime piirdubki universumi- ga ja igavikust ei tea me suurt enam kui seda ilusat sõna – igavik. Ilusa sümbolina või- me universumit ette kujutada hiigelraamatuna, mida inime- kond oma helgemate peade abil loeb. Võib-olla jõutakse ja oleme jõudnud esimese peatü- ki keskele. Iga lehekülje läbi- lugemisel saame universumi kohta midagi uut teada.

Loomulikult premeerib inimkond lehekülje esmaluge- jat näiteks Nobeli preemiaga. Aga raamat on paks ja tema vanuseks on ligi 15 miljardit aastat, nii et loomingulist lu- gemist jätkub kauaks.

Mida siis sellest raamatust kunsti kohta võib välja luge- da? Eks seda, et kui inimene hakkas teisepoolsusega suhtle- miseks valmistama kujakesi, maalisi ja kraapisi koopasein- tele märke ja figure, siis see olekski kujutava kunsti algus. Enne seda oli suhe vaimude maailmaga mõjuvate loodus- nähtuste ja loodusvormide kaudu nagu välg, mäed vul- kaanid jne.

Vaimne piir kunstis

Alates koopaajast on inime- konna kunst tuhandeid aast- taid kulgenud ja teeninud vaimseid eesmärgi. Viima- se 200 aasta kunsti muutus- ed näitavad Euroopa kultuu- ri ilmalikustumist ja praegu- ne kujutav kunst on hakanud visklema teiste loominguliste elukutsete vahel, nagu teater, foto, video, tsirkus, muusika, tants. Isegi poliitika, sotsiaal- teadused, antropoloogia jne on kaasa haaratud.

On isegi kuulutatud, et töö teostamise protsess on täht- sam kui lõpptulemus. Siiski peaks ka kunstis olema min- gi vaimne piir, millest üleastu- misel satume kaosesse ja ilm- selt saab see piir olla kunsti- niku enda sees. Tema vaimne siseelu lihtsalt ei luba teostada kunsti pähe jõledusi, sest mui- du pudeneb kõik vilkuvateks kildudeks. Sümboolselt võib ka nii öelda, et kunagi oli kul- tuuris mäe peal katedraal ja laht asus all orus. Praegu on vist mäe peal kultuuri imitee- riv laht ning katedraali tükid veeretati alla orgu ning mõned kultuurihuvilised käivad neid seal vaatamas ja mõõtnas. Ma siiski nii pessimistlik ei ole. See on rohkem hoiatav jutt.

Inimkonna ajaloos võib esi- neda pikaajalisi mõõnaperioo- de, sadade aastate pikkusi. Aga lohudan ennast teadmi- sega, et koos abstraktse mõt- lemise tekkis meil ka usu- tunne ja samuti vajadus kunsti järele.

Usutunne võib avalduda erinevate õpetuste ja religioo- nide näol, aga mitte kunagi kaduda, sest see tunne kuu- lub inimeseks olemuse juurde. Inimene võib küll kaenla alla võtta tehnoloogilised imekar- gud, aga need on ainult ma- teriaalsed abivahendid ja ei enam.

/.../

Tekstid põhinevad 7. no- vembril toimunud Tartu Üli- kooli arengukonverentsi ette- kannetel ja sõnavõttudel.

Salvestisi saab kuulata aad- ressil video.ut.ee.

TÜ raamatukogus avatud näitusel «80 aastat kehakultuuriharidust Tartu Ülikoolis» on eksponeeritud valik õppevahendeid, monograafiaid, liikumis- ja sporditeaduste alal kaitstud doktoriväitekirju ning viimastel aastatel ilmunud teadusartikleid. Näitus jääb avatuks kuu lõpuni.

2X ANDRES TENNIS

80 aastat kehakultuuriharidust ülikoolis on kindlustanud liidrirolli Baltikumis

Aija Sakova
ajia.sakova@ut.ee

Teadustöö ja doktoriõppe tulemuslikkuse põhjal on TÜ kehakultuuriteaduskond kindel liider Baltikumis, kuid mahajäämus Skandinaaviamaade sõsar-teaduskondadega võrreldes on väga suur, tõdes spordipedagoogika professor Toivo Jürimäe.

Kehakultuurihariduse hetke seisust ja tulevikusuundadest räägivad selle ala spetsialistid täpsemalt 22. novembril toimuvall konverentsil «Kehakultuurihariduse hetkeseis ja tulevikusuunad».

Tulevikku vaadates on Jürimäe aga optimistlik, sest paranenud on teadustöö võimalused, nii renoveeritud laborite kui ka uute avanevate võimaluse näol alles valmivas keemihoones.

Jürimäe täpsustas, et liikumise- ja sporditeaduste hetkeseis kehakultuuriteaduskonnas on rahuldav. «Õppejõud ning teadurid on hakanud üha rohkem publitseerima artikleid

rahvusvaheliselt eelretsenseeritavates ajakirjades.» Edukamad on selles vallas tema sõnul olnud bioloogilise ja meditsiinilise poole esindajad.

Dekaan, kinesiolooia ja biomehaanika professor Mati Pääsuke rääkis, et seni on teaduskonna eesmärgiks olnud õppe- ja teadustöö kaasajastamine ning sellele vastava materiaalse baasi ja infrastruktuuri loomine. Edaspidi tuleb tema sõnul keskenduda eeskätt doktoriõppe arendamisele ning rahvusvahelise koostöö tõhustamisele mitte ainult teadusuuringute ja doktoriõppe, vaid ka treenerikoolituse ja füsioteraapia-alase hariduse vallas, seda eriti Balti- ja Põhjamaades. «Koostöös arsti- ja sotsiaalteaduskonnaga on lähiajal kavas arendada välja interdistsiplinaarne gerontoloogiakeskus koos õppekavaga magistriõppe tasandil.»

Füsioteraapiahariduse programmi juht Kadri Pill leidis, et ka füsioteraapia erialal läheb hästi, kuna see on sisseastujate seas jätkuvalt populaarne. Samuti said eriala bakalaure-

use- ja magistriõppe õppekavad novembri alguses rahvusvaheliselt ekspertkomisjonilt soovitusel täisakrediteeringule. Peale nende on populaarne ka füsioteraapia täiendusõpe, mis pakub võimalust süvendada erialaseid teadmisi nii praktilisevõimel füsioteraapeutidel kui ka teistel erialast huvitatutel.

Oluliseks pidas Pill veel seda, et viimastel aastatel on märkimisväärselt tihenunud koostöö välisülikoolidega. «Möödunud õppeaastal käis välismaal õppimas 19 füsioteraapia eriala tudengit.»

Lähiaastate üheks eesmärgiks nimetas Pill eelkõige magistriõppekava täiustamist. Arendamist vajab tema sõnul ka kliinilise suunitlusega õppe- ja teadustöö. «Näiteks spordi- ja geriaatriline füsioteraapia valdkonnas tuleb leida veel rohkem koostöövõimalusi erialaliitudega, spordiklubi- ja Oümpiakomiteega ning välisülikoolidega (küllalislektorite kaasamine õppeprotsessis).»

Veel on Pilli sõnutsi tarvis

arendada teadustööd füsioteraapia ja terviseedenduse õpetoolis. Eesmärk on tema sõnul olla võrdväärne partner rahvusvahelistes teadusprojektides. «Samuti tuleks suurendada ülikoolisest, aga ka kli-

niliste institutsioonide vahelist koostööd. Viimasega seoses on sölmimisel teadusarendusleping ühe juhtiva taastusravihaigla Eestis – Haapsalu neuroloogilise rehabilitatsioonikeskusega,» ütles Pill.

Kehakultuuriteaduskonna ja spordiklubi juubelid

10. novembrist on TÜ raamatukogu 2. korrusel avatud kehakultuuriteaduskonna juubeliaastale pühendatud näitus «80 aastat kehakultuuriharidust Tartu Ülikoolis».

22. novembril toimub kehakultuuriteaduskonna 80. ja spordiklubi 100. aastapäeva tähistav vilistlaspäev. Selle avab kell 11 ülikooli aulas konverents «Kehakultuurihariduse hetkeseis ja tulevikusuunad». Ettekan-

netega esinevad kehakultuuriteaduskonna dekaan Mati Pääsuke, kergejõustiku didaktika lektor Harry Lemberg, spordipedagoogika professor Toivo Jürimäe, spordipedagoogika

dotsent Vello Hein, programmi juht ja erivajadustega inimeste kehalise aktiivsuse assistent Kadri Pill ning programmi juht ja kahevõitlusala didaktika dotsent Ando Pehme. Konverentsi lõppedes saab tutvuda kehakultuuriteaduskonnaga ja ülikooli spordibaasid. Kell 15 avatakse spordihoones spordiklubi juubelinäitus ning tutvustatakse spordihoones albumit. Kell 17 algab ülikooli aulas aktus, kus antakse üle TÜ aumärgid ning nimetatakse spordiklubi auliikmed. Vilistlaspäeva lõpetab kell 19 algav pidulik koosviibimine Sõbra Majas.

Raamat eestlaste peereelust ja väärtustest

TÜ Tallinna esindus esitles 10. novembril raamatut «Eesti võrdluses Euroopaga».

Raamat valmis Euroopa sotsiaaluuringute käigus. Andmetest selgus ühe toimetaja Mare Ainsaare sõnul muu hulgas, et registreeritud ja vabaabielu erinevad Eestis vähem kui teistes riikides. Võrdlus näitas ka, et Eesti kuulub riikide sekka, kus lapsed on enim eluga rahul olev rühm ühiskonnas.

Eestlased on uuringu järgi ühed töökamad Euroopas, kuid naiste ja meeste töö jaotumise poolest on Eesti võrreldav Hispaania ja Poolaga. «Nimelt töötavad neis riikides naised keskmiselt 11% enam kui mehed, samal ajal kui näiteks Hollandis ja Rootsis on mehed kokkuvõttes töökamad kui naised,» rääkis toimetaja.

Kõik uuringu andmed on teadlastele vabaks kasutamiseks.

Akadeemia jagas tudengitele auhindu

Maikus alanud üliõpilaste teadustööde võistlusele esitatud 43 uurimustööst jagas Eesti teaduste akadeemia parimatele 16 rahalist auhinda.

12 000-kroonise auhinna said teiste seas endale TÜ üliõpilased Margus Niitsoo ingliskeelse magistratööga «Kollisioonivabadel räsifunktsioonidel põhinevate piirangutega ajatempliskeemide võimalikkusest» ja Mart Roosimaa võistlustööga «Energeetilises metabolismis osalevate geenide ekspressioon müokardis ja HL-1 rakuliinis».

8000 krooni vääriliseks tunnistati TÜst Kadi Jairuse magistratöö «Samblike seisundi võrdlus metsa- ja säilikpuudel», Kristi Jõeeste magistratöö «Artefakt, enesemääratlus, sootsium: riietuse semiootiline analüüs Kihnu kordi näitel», Kaia Läänemetsa magistratöö «Ärinime olemus ja ettevõtja ainuõigus ärinimele», Riin Rebase magistratöö «Mete aminohapete koostise määramine HPLC meetodiga – meetodika väljatöötamine ja tulemuste analüüs» ning Eva Roos Sildre magistratöö «Tšüklobutadieeni ja tema lämmastikderivaatide potentsiaalse energia pinnad».

Pärnu kolledžis avati keskkonnanäitus

Eelmisel nädalal avati Pärnu kolledžis meistrilassi fotokursuse tööst näitus «Keskkonnafotonäitus».

Loengublokkides osalenud ja fotoretkel oskusi lihvinud 12 noort esitasid iseseisva tööna kolm positiivset ja negatiivset keskkonnateemalist fotot. «Järgmisel korral anname osalejatele ehk nädalast pikema aja, et koolitööd hobi tõttu unarusse ei jääks,» ütles töödega rahule jäänud ja kursust juhendanud kolledži teadur Mati Kose.

Detsembris näeb fotosid Pärnu loodusmajas, jaanuaris Pärnu Kuninga tänava põhikoolis, veebruaris Port Arturis ja märtsis Pärnu Keskraamatukogus.

KÄISIN SÖÖMAS: VANEMUISE 46 ÕPPEHOONE KOHVIK

Margus Nõmm
UT küljendaja ja kujundaja

Gastronoomia – (pr gastro-
nomie), kokakunst, oskus val-
mistada haid, valitud toite;
peentoitude harrastus, maius-
tamine; kõrgväärtuslikult val-
mistatud toidukaubad terviku-
*na.**

Olen kuulnud selle kohviku kohta räägivat kaks korda. Üks kord halba ja üks kord head. Hea pidi see olema, et kohvik ei pidavaldi kõige hullem olema ja halb see, et midagi head seal ei ole.

Odüsseia – pikk ning vintsu-
*tavate seiklustega rännak.**

Peauksest sisse, otse edasi, trepist alla, vasakule – siis siseneb labürinti. Õnneks aitab mind silt «Kohvik». Tungin üha edasi mööda käike ja nurgataguseid. Oo, kreeka jumalad, ärge saatke mulle Minotaurust, saatke Ariadne lõng! Ja see kingitus tuleb – kõrbenud hapukapsa lõhna näol. Labürinti seinas on portaal, mis on suletud uksega. Südamepöksudes avan selle ja satun aastasse 1975. Olen päästetud!

Nostalgia (<kr. Nostos ko-

jutulek + algos valu), igatsus-
valu, kojuigatsus; minevikui-
gatsus, igatsus (idealiseeritud)
*mineviku kauni aja järele.**

Laud, toolid – nämma – metallitorudest ja dermatiiniga kaetud, istumisel on tunda, et kunagi kunstnaha all olev poroloon on lahkunud koos ENSV-ga.

Leti taga pannakse toit taldrikule suurtest pottidest, kõik sinu valvsa pilgu all. Olen lapsepõlves tagasi!

Menüü seinal pajatab: seljanka 25, lõhesupp 20 krooni. Hakkšnitsel, guljašš, šnitsel, hakklihapallid, kana kookreastmes vahemikus 23–37 krooni.

Ja nagu juba ülikooliga seotud söögikohtades ikka: võimalik saada ka hamburgerit ja pitsat, need siis hinnaga 21 ja 27 krooni.

Magustoitudest saab jätist ilma milletagi ja jätist koos puuviljadega. Nüüd siis kõige hullem osa – kartulid, toorsalatid peab eraldi tellima. Miks nad niimoodi teevad? Eks ikka selleks, et prae hind odavam tunduks, arvab minu teine mina.

Saiakesi-pirukaid (9 kr) ja

kohvi (olenevalt suuruselt 10–22 krooni) saab kah.

Kõike kandikuke ei mahuta, ainult supp, piim ja leib, prae järele tulen teise korraga.

Seljanka. Nagu oleks seljanka ja nagu pole kah. Rohkem selline kartuli-tomatipastasupp lihaga. Aga seljanka ongi selline keeruline asi, mida igas söögikohas tehakse omamoodi. Seekord tehti siis sedamoodi.

Šnitsel. Maitseb nagu šnitsel. Kohe nii harilik, et ma ei oska selle kohta rohkem midagi öelda. Natuke keedukartulit, toorsalatit ja hapukapsast ei sunni mind samuti midagi lisama.

Ette rutates pean mainima, et pärast sööki umbes tunni aja jooksul kannatasin pisikeste kõhuvalu käes. Nostalgia! Aga lepime kokku, et see ei olnud söögist.

Olen mõelnud mõned korrad selle peale, et miks sõna «söökla» on meil peaaegu et keelatud. See siin on ju pesuehtne söökla. Ärge kartke seda sõna kasutada, te olete ju söökla, mitte kohvik. Inimesed käivad ju teie juures söömas, mitte kohvitamas.

ANDRES TENNIS

Is nägin!

Ainult üks asi viitas tõepoolest sellele, et see ei olnud söökla. Lõunasöök läks mul

maksma 103 krooni. Liiga palju, seltsimehed.

* Võõrsõnade leksikon, 1979.

HINDED

Toit	D
Miljö	E
Teenindus	C
Seltskond	kiired lõunastajad, nautlejad pole
Lisaväärtused	puuduvad
Skaala:	A–F

ÕNNITLEME

Marika Mikelsaar – 70

12. novembril tähistas oma 70 aasta juubelit TÜ mikrobioloogia instituudi erakorraline professor Marika Mikelsaar.

Mikelsaar on sündinud 1938. aastal Tallinnas. 1963. aastal lõpetas ta TÜ arstiteaduskonna ravi erialal. Ta on meditsiinikandidaat 1969. ja meditsiinidoktor 1992. aastast. 1993 sai temast kümneks aastaks mikrobioloogia instituudi korraline professor ja instituudi juhataja.

Mikelsaare töö on leidnud kaks korda tunnustamist Eesti Vabariigi teaduspreemiaga. Ta on pälvinud TÜ arstiteaduskonna medali, arstiteaduskonna arenduspreemia ning Tartu Ülikooli suure medali.

2004. aastal valis Eesti edukate naiste assotsiatsioon Marika Mikelsaare aasta naiseks. Mullu pärjati teda Euroopa Liidu naisleidurite ja -innovaatorite võrgustiku EUWIIN autasu ning Tartu medaliga, käesoleval aastal ülemaailmse naisleidurite ja -innovaatorite assotsiatsiooni kuldmedali ja Eesti vabariigi Valgetähe kolmanda järgu teeneteristiga. Suure erialase tunnustuseks valiti ta käesoleval aastal ülemaailmse inimese mikrobiokoloogia seltsi asepresidendiks.

Mikelsaare peamisteks uurimisvaldkondadeks on olnud seedetrakti mikrobiokoloogia hindamissüsteemi väljatöötamine ja selle rakendamine haiguste diagnostikas, laktoobatsillide tervistavate omaduste uurimine ja nende rakendamine krooniliste ja infektsioonhaiguste vältimises ja ravis ning Eestis tähtsamate infektsioonhaiguste patogeeni, profülaktika- ja ravivõimaluste selgitamine.

Mikelsaar on väga viljakas teadlane ja ka hinnatud õppe-

jõud. Peale selle väga efektiivne administraator, kellel on arvukalt välis- ja kodumaiseid teaduskoostöid. Paljud tema tööd on leidnud ka praktilise väljundi infektsioonide diagnostikas või haiguste vältimisel.

Mikelsaarega seoses meenub tõenäoliselt paljudele Eesti rahva tervist kaitsev ja edendav piimhappebakter *Lactobacillus fermentum* ME-3, mis on patenteeritud Eestis, Venemaal ja USA-s ning mida kogu Eesti rahvas Dr Helluse piimatoodete sarjas meelsasti tarbib.

Teaduspublikatsioone on Mikelsaarel ligi 400, sealhulgas kolm rahvusvahelise monograafia peatükki. Üliõpilastele on ta kirjutanud kahekõitelise meditsiinilise mikrobioloogia originaalõpiku ja arstide tarvis «Kliinilise mikrobioloogia käsiraamatu».

Ülikoolis töötatud 45 aasta jooksul on ta õpetanud tuhandeid noori arste, kellest tema innustunud suhtumise abil on mitmedki leidnud tee teadusesse. Õppejõuna seostab Mikelsaar õpetatavat alati praktilise eluga ja edastab tudengitele kõige uuemaid teadmisi.

Kõige selle kõrvalt jõuab juubilar olla pühendunud ema ja vanaema oma kolmele lapsele ja kaheksale lapselapsele.

Õnnitleme!

ÕNNITLEME

60

Ilona Smuškina, ülikooli raamatukogu turundusjuht – 20. november

50

Merike Muttik, õpetajate seminari kontsertmeister – 19. november

30

Pille Kool, pediaatria õppetooli statistik – 18. november

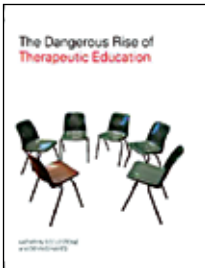
25

Merit Kreitsberg, geenivaramu koeproovide vastuvõtja-administraator – 19. november

Nadežda Aleksejeva, kolloid- ja keskkonnakeemia õppetooli erakorraline teadur – 20. november

TÜ RAAMATUPOOD SOOVITAB:

Dangerous Rise of Therapeutic Education
Kathryn Ecclestone,
Dennis Hayes
Routledge, 27.06.2008
Pehme köide, ISBN:
9780415397018

HIND: 374 kr
TÜ üliõpilastele ja töötajatele kehtib soodustus 10%!

HEA TARTU ÜLIKOOLI TÖÖTAJA!

Tartu Ülikooli kesklinna apteegis Poe 8 toimub luutiheduse mõõtmine 27. ja 28. novembril kell 9–18.

Mõõtmine on tasuta.

Vajalik eelregistreerimine telefonil 742 3593 või kesklinnaapt@ut.ee

Luutiheduse mõõtmine on vajalik osteoporoosi ehk luuhõrenemise riski määramiseks.

TUNNUSTAMINE

Tartu Ülikooli aumärgi ja tänukirjaga tunnustati 60. sünnipäeval haldusosakonna hooldustalituse haldurit **Urmast Masti**.

Raamatuoksjon 15. novembril

TÜ raamatupood korraldab laupäeval, 15. novembril algusega kell 11.15 ülikooli peahoone auditooriumis 139 XII raamatuoksjoni kolmel teemal.

Eesti raamatukunst ja kunstiraamat

Pakutakse trükiseid, mis kuuluvad Eesti raamatukunsti alla nii trüki- kui ka köitekunsti, samuti illustreerimise mõttes.

Silmas on peetud Eesti trüki- ja köitekunsti ning silmapaistvate raamatukujundajate ja -illustreerijate saavutusi.

Peale selle pakutakse Eestis või võõrsil ilmunud trükiteoseid, mis esitlevad ja/või käsitlevad Eesti, sh. ka baltisaksa kunsti ja kunstnikke.

Eesti ja naabermaad ajas ja ruumis

Pakutakse ilmuniskohast ja -ajast sõltumata nii Eesti

kui ka Eestiga seotud naabermaade kohta käivaid ajaloo- ja maateaduslikke trükiseid.

Leidub ka suur valik maa-kaarte.

Eesti vanem ja/või haruldane raamat

Pakutakse Eestis või mujal ilmunud vanemaid trükiseid, hilisemast ajast haruldasi või väheliikuvaid trükiseid, millest osa on tihedasti seotud Eesti vabariigi sünniga 90 aastat tagasi.

Kokku tuleb raamatuoksjonil enampakkumisele üle 1000 trükise alghinnaga 10 kroonist 35 000 kroonini!

Enampakkumisele tulevate trükistega saab tutvuda oksjonikataloogi vahendusel Tartu Ülikooli raamatupoes, valiknäitusel raamatupoe fua-jees 10.-13. novembrini poe lahtioleku aegadel ning tunni jooksul kohapeal enne oksjoni algust.

TEATED

17.–29. novembril toimub Tartu Ülikooli raamatupoes **semiootikaalaste raamatute näitusmüük**, kust on võimalik osta raamatuid tavapärasest soodsama hinnaga. Kataloogide alusel saab raamatuid ka tellida. Näitusehindadele ei laiene muud raamatupoe soodustused. Näitusenimekirjast huvitatutel palume pöörduda bookshop@ut.ee

18. novembril esineb riigiteaduste instituudis kursuse «Eesti avalik haldus» raames **külaalisoenguga** Eesti Vabariigi õiguskantsler **Indrek Teder**. Loeng algab kl 12.15 Tiigi 78-236.

TÜ pensionäride ühingu Vitae annab teada, et 18. novembril kl 13 toimub ühingu ruumes (Tähe 4) elulooaringi koosolek. 20. novembril kl 15 on Vitae ruumides keemikute klubi. Esineb Tõnu Püssa Eesti Maaülikoolist. 24. novembril kl 16 vaatame põltsamaalaste klubi filmi. 25. novembril kl 16 Vitae ruumides matemaatikute klubi, kus vaatame samuti filmi. Edaspidi toimuvad keemikute klubi kokkutelekkud iga kuu kolmandal neljapäeval, põltsamaalaste klubi kokkutelekkud iga kuu neljandal esmaspäeval ja matemaatikute klubi kokkutelekkud iga kuu neljandal teisipäeval.

Igal kolmapäeval kl 12-14 toimub Vitae ruumides **tervisetuba** ühingu liikmetele. Palume eelregistreeruda telefonil 737 6080 teisipäeviti ja neljapäeviti kl 11–15.

Rahvusvahelise hariduse nädala raames kutsub Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus kõiki huvilisi «**Rahvusvahelise hariduse ja kogemuse turule**», kus jagatakse teavet õppimise ja kogemuse saamise võimalustest maailmas. Tasuta kogemusturg toimub 18. novembril kl 16.15-19.15 Tartu Ülikooli raamatukogu konverentsisaalis.

18. novembril kl 17.15 jätkub TÜ ajaloo muuseumi **populaarteaduslike teoõhtute sari** «Huvitava teadusest ja elust». Seekord on vaatluse all Eesti joogivesi ning selle tarvitamisest tulenevad ohud tervisele. Teemal «Joogiveelähtesed terviseohud Eestis» kõneleb arstiteaduskonna emeritprofessor Astrid Saava.

19. novembril kl 17.15 toimub Tartu Ülikooli kunstimuseumis väike õhtune «**Kolmapäev kunsti keskel**». Kunstiajaloolane Jutta Keevalik kõneleb Raadi mõisnikest von Liphartitest kui kunstikogujatest. Muuseumi peavarahoidja Ingrid Sahk tutvustab haruldasi Albrecht Düreri ja Itaalia meistrite gravüüre K. E. von Lipharti kollektsioonist. Saab nautida kohvi ja kunsti nagu 19. sajandil pühapäevastel kogunemistel. Info tel. 737 5384.

Neljapäeval, 20. novembril kl 17 esineb dotsentide ja teadurite klubi Lossi 3-425 Hans Trull ettekandega «**Niigaara katarakt**» ning näitab reisist ka pilte. Täpsem info telefonil 748 3513 või 5559 5233.

Järjekorras seitsmenda tudengite talveakadeemia raames toimuva teaduskonverentsi **tudengite teadusartiklite konkurss** ootab veel kuni 30. novembrini säästva arenguga seotud artikleid. Saabuvatest töödest valib Eesti suuremate ülikoolide õppejõududest ja erialaekspertidest koosnev komisjon välja parimad, mis tulevad konverentsil ettekandmisele. Täpsem info: Monika Ozolina 5810 6136.

Emeriitdotsent Leida Tuul annab **matemaatika eratunde** igale tasemele lihtsalt, selgelt, arusaadavalt ja kõrgel tasemel. Tulla Anne 90-48, helistada 7 483 513 või 55 595 233, e-mail leidatuul@hotmail.ee.

KAITSMISED

26. novembril kl 14 kaitseb **Kristiina Roots** Ravila 19-1006 arstiteaduskonna doktoritööd «Cationic regulation of Na-pump in the normal, Alzheimer's and CCK2 receptor-deficient brain» («Na-pumba katioonne regulatsioon normaalses, alzheimerlikus ja CCK2 retseptori puudulikkusega ajus»). Juhendajad dots Eilo-Rahel Karelson ja prof Mihkel Zilmer. Oponent prof Anna Bogdanova, Zürichi Ülikool, Šveits.

28. novembril kl 12 kaitseb **Marta Putrinš** molekulaar- ja rakubioloogia instituudis Riia 23-217 molekulaarbioloogia erialal doktoritööd «Responses of Pseudomonas putida to phenol-induced metabolic and stress signals» («Pseudomonas putida vastus fenoolist tulenevatele metabolismi- ja stressisignaalidele»). Juhendajad prof Maia Kivisaar ja vanemteadur Rita Hõrak. Oponent prof Juan L. Ramos, Estacion del Zaidin, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Granada, Hispaania.

TARTU ÜLIKOOL

VALGE KLAVERI FOND

VALGE KLAVERI KONTSERDISARI

17. novembril kell 19.00
Tartu Ülikooli aaulas

KLAVERIÕHTU Jevgeni Mihhailov (Venemaa)

KAVAS: Medtner - Traagiline sonaat c-moll Skrjabin - 7 prelüüdi op. 11 2 masurkat Valss op. 38 Rahmaninov - Etüüd-pilt c-moll op. 39 nr. 1 Muusikaline moment Des-duur op. 16 nr. 5 Etüüd-pilt D-duur op. 39 nr. 9 Liszt - Sonaat h-moll	Piletid müügil tund aega enne algust kohapeal. Hind 50 krooni. Kontserdisarja piletitulu ning annetused kantakse valge klaveri fondi. Vaata lisainfot www.ut.ee
--	--

UNIVERSITAS TARTUENSIS
 TARTU ÜLIKOOLI AJALEHT

Tellimise indeks 00892 Ilmub reedeti. Tiraaž 2800 Tartu, Lutsu 5 (III k) Tel: 737 5680, 523 1751 E-post: ajaleht@ut.ee Postiaadress: Ülikooli 18, Tartu 50090	Vastutav väljaandja Illari Lään Peatoimetaja Sigrid Sõerunurk Toimetajad Merilyn Merisalu, Aija Sakova Keeletoimetaja Marika Kullamaa Küllandaja Margus Nõmm Veebihaldur Leane Morits Trükk: Ecoprint
--	--

TÖSISED UUDISED LOODUSEST TEHNIKANI

FORTE

WWW.FORTE.EE